

STOP MET DE OMGEVINGSWET.

Han ter Maat / 8-11-2023

www.hantermaat.nl

'NU DOORPAKKEN!'

Begin 2021 was dit de slogan van de op dat moment net nieuwe lijsttrekker van het CDA. Op een YouTube-filmpje valt te zien dat hij, na het op gezette tijden uitspreken van die twee woorden, iedere keer in zijn handen klapt. Dat moet hem, zo vermoed ik, door zijn voorlichters zijn aangegeven om meer daadkracht uit te stralen: die twee woorden kracht bijzetten met een klap. Maar het ziet er allemaal zo armoedig uit dat je een beetje medelijden krijgt met die man. Dit is typisch een geval van 'doen wat anderen zeggen' en dus daarmee jezelf verliezen. Inmiddels is dat laatste ook gebeurd, want hij zit nu in Brussel.

Zijn voorganger als CDA-lijsttrekker, de huidige minister De Jonge, heeft dezelfde makke, namelijk te vaak en te lang doen wat anderen hem zeggen. En dat geldt in ieder geval sinds hij politiek verantwoordelijk is voor (de invoering van) de Omgevingswet (Ow). Nu zijn het niet alleen zijn voorlichters die hem, al of niet met bouwhelm op, op pad sturen naar landelijker streken, maar zeker ook zijn rijksambtenaren van 'Aan de Slag met de Omgevingswet' (ASO). Ik heb de laatste jaren zoveel antwoorden van de minister gelezen op bijvoorbeeld vragen van leden van de EK, van de TK en ook van journalisten en hem zo vaak dingen horen vertellen, dat ik ook enig medelijden met hém kreeg. Want uit de manier waarop hij zich dan opstelt - ook vorige week weer op 24 en 31 oktober met de leden van de EK - kan ik niet anders afleiden dat hij voordraagt wat voorlichters en zijn ambtenaren van ASO hem vertellen, omdat hij ook zélf niet weet wat er allemaal rondom en met de Omgevingswet speelt. Ook hij ziet er dan zo ongemakkelijk uit als er een vraag komt die niet door zijn ambtenaren is voorbereid. Dan zie je zijn gezicht en zijn houding ineens verkrampen. En ook dan krijg ik - weliswaar heel tijdelijk - een ongemakkelijk gevoel. Maar vlak daar na denk ik: 'boontje komt om zijn loontje'.

Want deze minister wordt sinds zijn aantreden op het ministerie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) door allerlei deskundigen vanuit dat werkveld gewaarschuwd voor de nadelige en dramatische gevolgen van de invoering van deze Ow. En steeds meer personen geven aan 'doe het niet', zoals ook 3 november jl. bleek op het congres van het Instituut voor BouwRecht (IBR): toch niet de meest activistische groep uit de bouwwereld. Als je die steeds sterker wordende signalen niet oppakt, geen enkele beweging maakt en je louter laat leiden door je eigen ambtenaren, dan raak je vervreemd van de werkvloer en losgezongen van de praktijk. Dat is nu dus ook bij hem het geval. Blijkbaar is bij hem het virus van 'Nu Doorpakken' helaas gemuteerd naar 'Nu Doorduwen!'. En daarbij natuurlijk van harte ondersteund door zijn niet-gevaccineerde rijksambtenaren van ASO!

Mijn oproep om door te pakken richt zich nu op de nieuwgekozen leden van onze Tweede Kamer (TK) op de dag na Sinterklaasavond, waarover aan het einde van dit opiniestuk meer. Dan krijgen wij als Nederland misschien toch nog een lang verwacht cadeautje...

EK VINDT RISICO'S VAN INVOERING NOG TE GROOT

Op 24 oktober jl. is in de Eerste Kamer (EK) met minister De Jonge gesproken over de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Geheel in de lijn van de verwachtingen hield de minister voet bij stuk: gewoon invoeren per 1-1-2024. En dat gold volgens hem ook voor de Omgevingswet (Ow): ook die wet moet op nieuwsjaardag inwerkingtreden.

De minister gaf aan dat uitstel 'niet mogelijk' is. Nu zijn er collegae van mij die beter dan ik kunnen beoordelen of deze uitlating van hem in staatsrechtelijke zin juist is. De relatie tussen de Wkb en de Ow wordt door de minister aangegrepen om beide wetten tegelijkertijd in werking te laten treden: zij zijn totaal met elkaar vervlochten, aldus de minister. Los van de vraag of ook deze 'verbinding' zo innig is dat 'ontvlechting' niet mogelijk is, is dit voorbeeld en dit antwoord van de minister wederom karakteristiek voor het gehele proces rondom de Ow: 'Nu Doorduwen!'. En dat geldt in het bijzonder voor de manier waarop zijn ambtenaren van ASO hem adviseren. Navrant is overigens dat juist diegenen die als rijksambtenaren nu het hardst roepen "Aan de slag", daags na invoering van de Ow niet met de uitvoering van die wet zijn belast. De zware en zwaarste last van de Ow komt op de ambtenaren te liggen die werken bij gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en in mindere mate waterschappen.

Ook 31 oktober jl. heeft hij wederom met de leden van de EK gesproken, omdat het overleg van 24 oktober jl. voor de leden van de EK onvoldoende zekerheden had opgeleverd dat invoering van de Wkb en Ow per 1 januari 2024 ook inderdaad zonder al te grote risico's zou kunnen. Dat alles heeft geleid tot in een door de meerderheid van de EK aangenomen motie. Opvallend vind ik wél dat de fracties van de VVD en D'66 in de EK de motie niet hebben gesteund en blijkbaar invoering van de Ow per 1-1-2024 verantwoord vinden. Want het moge toch ook de EK-leden van de VVD inmiddels wel duidelijk zijn geworden dat invoering van deze wet voor het (bouw)bedrijfsleven rampzalige gevolgen zal gaan hebben. En de EK-leden van D'66 zou ik willen aanraden mijn 'sprookje' over de Ow en participatie te gaan lezen. Dat staat verderop in dit opiniestuk. Wellicht leidt dat nog tot nieuwe inzichten.

De motie roept de minister van VRO op om snel met de koepels van gemeenten, provincies en waterschappen te overleggen over de haalbaarheid van invoering van de Ow en dan binnen 2 weken de leden van de EK te informeren over de uitkomst van dat overleg. Ingewijden schudden het verslag van de uitkomsten van dat nog te voeren overleg gemakkelijk uit hun mouw. Dat zal geheel in lijn zijn met eerder geformuleerde antwoorden van de zijde van de minister op de vele vragen die EK leden de laatste maanden hebben gesteld. Met als conclusie: 'Het wordt ingewikkeld en lastig, maar er is ook al zoveel tijd, energie en geld gestoken in de invoering dat nog een keer uitstellen echt niet kan. Geef zo snel mogelijk duidelijkheid en laat 1-1-2024 staan als invoeringsdatum. We gaan er samen als overheden tegenaan en fouten mogen worden gemaakt'.

Zoiets verwacht ik qua lijn en sfeer: veel meer en anders zal het verslag niet inhouden. Volgende week weten we meer.

'HOOGMOED KOMT VOOR DE VAL'

In het allereerste begin van de totstandkoming van de Ow in 2012 is nog werkelijk gepoogd om het wettelijk systeem te vereenvoudigen. Maar nadien is van de zijde van het ministerie van alles aan elkaar en aan de Ow geknoopt. Veel meer dan oorspronkelijk de bedoeling was. Met als gevolg dat er nu, sinds de instemming van de TK in 2015 en de EK in 2016, sprake is van een zodanig monstrum dat bij inwerkingtreding van de Ow sprake zal zijn van een drama in de uitvoering. Blijkbaar gebeurt dat nu in de allerlaatste fase van het proces weer en wel met de Wkb: ook deze wet is volgens een meerderheid van de EK niet uitvoerbaar en handhaafbaar. De Wkb is echter, aldus de minister, zodanig verweven met de Ow dat beide wetten niet zonder elkaar kunnen en beide op 1-1-2024 in werking moeten treden. Blijkbaar is de strategie van het ASO en de minister ook nu weer om de ene wet aan de andere te knopen, in de verwachting dat het invoeren van de ene wet ertoe leidt dat de andere wel wordt meegetrokken. Nu is blijkbaar de Wkb de wet die de Ow moet meetrekken. Dat vind ik in deze fase van politieke debatten en de nieuwe TK-verkiezingen op 22 november as. echt hoog spel spelen. We gaan zien of in de komende weken de door de demissionaire minister getoonde hoogmoed inderdaad voor de val komt.

Vorige week las ik in Binnenlands Bestuur van week 43/2023 dat de DG Ruimtelijke Ordening van het ministerie BZK erkent dat de overheden op 1 januari as. niet klaar zijn: 'Dan pas begint het op een nieuwe manier met elkaar samenwerken in de geest van de wet', zegt zij. Ook stelt zij in het interview dat het voor gemeenten 'aanpoten' wordt. Nou, met dat laatste geeft zij blijk van een juiste kijk op de gevolgen van inwerkingtreding van de Ow. Want reken maar dat de gemeenten vol aan de bak kunnen! Haar uitlating dat er pas na invoering van de Ow begonnen wordt met een nieuwe manier van werken tussen verschillende overheden, doet ook om deze reden het ergste vrezen. Het was immers de toenmalige VVD- minister Schulz van Haegen - wie kent haar nog?- die volledig terecht bij de start van het wetgevingstraject in 2012 uitsprak dat 80% van het succes van de Omgevingswet zou worden bepaald door de cultuur en 20% door de regels. Als er nú bij gemeenten, omgevingsdiensten en provincies pas begonnen moet worden met een cultuurverandering op het moment dat de wet in werking treedt, dan weet ik wel hoe die Ow op dit front zal uitpakken. Onbegrijpelijk dat de DG en anderen om haar heen dit zelf blijkbaar nog niet inzien. Maar het is natuurlijk ook zo dat de rijksambtenaren van 'Aan de slag met de Omgevingswet' zelf nauwelijks met deze wet aan de slag hoeven. Die bal ligt bijna geheel en al bij de zg. lagere overheden en omgevingsdiensten. Misschien is dat wel de reden dat men van rijkszijde maar blijft doorduwen richting de jaarwisseling: dan ligt deze 'hete aardappel' in ieder geval op andere borden...

INVOERING WORDT EEN UITVOERINGSDRAMA.

Ik heb in menig opiniestuk aangegeven waarom de Ow niet gaat doen wat zou moeten en qua uitvoering een drama wordt (voor de liefhebbers en geïnteresseerden: zie mijn website en Omgevingsweb). En dan heb ik het (nog) niet over het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) waarover de laatste maanden en ook nu nog in de EK zo veel te doen is. Ik heb benadrukt dat gemeenten, provincies en omgevingsdiensten absoluut niet in staat zijn om uitvoering te geven aan deze ingewikkelde en onnavolgbare OW. Dat heeft van doen met de inhoud van deze Ow, maar ook met een al lang spelend capaciteitsgebrek bij het ambtenarencorps. Er is nu al geen capaciteit om de

kernactiviteiten op het gebied van het omgevingsrecht van gemeenten, provincies en omgevingsdiensten op een passende wijze uit te voeren: er zijn eenvoudigweg geen ambtenaren voor handen! Kijk de hoeveelheid en het type advertenties er in de media maar op na. Deze week las ik nog dat men in Den Haag denkt dat het capaciteitstekort alleen speelt bij kleinere gemeenten. Maar dat is een misvatting! Er is bij alle gemeenten een tekort aan kwalitatief voldoende toegeruste ambtenaren en zelfs ook bij de provincies en de 29 omgevingsdiensten die namens de gemeenten en provincies belast zijn met de uitvoering van het VTH-beleid (VTH staat voor: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving). Dat het voor kleinere gemeente lastiger is om alles per 1-1-2024 op orde te krijgen is begrijpelijk. Maar mijn ervaring in mijn adviespraktijk laat echter al jarenlang zien dat men ook elders niet in staat is om voldoende capaciteit en kwaliteit van de ambtenaren te waarborgen. Op grote schaal worden nu al externe adviseurs en zzp-ers ingehuurd om de gewone klussen bij gemeenten, omgevingsdiensten en provincies te klaren. Deze week las ik op de website van Omgevingsweb een bijdrage waarin werd gesteld dat gemeentes door te veel uitbesteden, te veel inhuur en het grotendeels verdwijnen van kennis, nu 'holle organisaties' zijn geworden. Ik kan het niet beeldender formuleren.

Afgezien van het capaciteitstekort is de inhoud van de Ow zo vreselijk ingewikkeld geworden dat het voorlopig – ondanks de stroom aan congressen, opleidingen, publicaties, boeken en naslagwerken – één grote zoektocht zal worden voor de nog wél aanwezige ambtenaren. Dat leidt er ook niet toe dat de vele maatschappelijke opgaven in het ruimtelijke domein snel en adequaat zullen worden opgepakt: integendeel. Er is een oceaan aan regels ontstaan waarin wij allemaal dreigen te verzuipen. En dat blijkt telkens weer als je de tijd neemt om de Ow en de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) echt door te lezen om iets uit te zoeken.

DECENTRALISATIE EN PRIVATISERING.

De decentralisatie gedachte waarmee de Ow doorspekt is - overigens geheel in lijn met de jaren rond 2010 - op dit moment totaal achterhaald. Zelfs minister De Jonge betrap ik er de laatste maanden op dat het rijk 'meer regie' moet nemen in de sfeer van de ruimtelijke ordening en het leefmilieu. Deze wet is echter totaal anders opgezet dan waar we nu behoefte aan hebben! De Ow geeft juist gemeenten de ruimte om op tal van terreinen zélf beleid te maken, terwijl daarvoor de capaciteit - en belangrijker nog - de kwaliteit volstrekt ontbreekt. In een omgevingsplan moeten milieunormen worden opgenomen (o.a. geluid, geur, bodem) welke als toetsingskader gaan dienen voor aangevraagde 'milieuvergunningen'. De Ow ademt een totaal achterhaalde vorm van decentralisatie uit: de gemeente kunnen die taken niet naar behoren uitvoeren omdat ze nu al omkomen in hun werk. Dat wordt versterkt als je kijkt naar de ervaringen van de afgelopen jaren met gemeenten en omgevingsdiensten bij de uitvoering van de milieutaken bij asfaltcentrales, Tata Steel, Chemours, geurhinderlijke bedrijven, et cetera.

De Wkb is ook een gevolg van het neoliberale gedachtengoed uit het vorige decennium: privatisering van overheidstaken, een terugtrekkende overheid, sterke nadruk op eigen verantwoordelijkheid van de bouwers, aannemers en ontwikkelaar in ons land, het afleggen van verantwoording achteraf in plaats van toezicht vooraf. Het toezicht gaat onder de Wkb plaatsvinden door 'kwaliteitsborgers'. Dat zijn 'onafhankelijke' toetsers die het werk van de voormalige en huidige ambtenaren van het

bouw- en woningtoezicht overnemen. Maar als er problemen dreigen of zijn bij een melding, dan moet de gemeente wel optreden. Het is dus niet de gemeente die vooraf toetst aan de bouwregels, maar door middel van een melding controleert of de juiste informatie is gegeven over het bouwwerk.

Hebben we dan helemaal niets geleerd van de stortvloed aan algemene regels welke door gemeenten zou moeten worden gecontroleerd en gehandhaafd, terwijl er geen mensen zijn die het werk kunnen uitvoeren, geen legesinkomsten voor gemeente binnenkomen om dit te financieren? En dan nog steeds blijven denken dat door het inzetten van deze 'onafhankelijk' kwaliteitsborgers het toezicht in de bouwketen op orde komt, dat er voldoende controle is dat het bouwen conform de bouwregels zal plaatsvinden en dat bij problemen een gemeente handhavend zal gaan optreden? 'No way' is mijn vaste overtuiging en daarom pleit ik er nu ook voor om zowel de Wkb als de Ow beide in te trekken en niet in werking te laten treden. Beide wetten zijn achterhaald en passen om verschillende redenen absoluut niet langer in deze tijd.

Het is nu juist de hoogste tijd om de rol van de overheid te herijken en daarmee ook de relatie tussen het bestuur, zijn ambtenaren en de samenleving te herstellen en in het bijzonder op lokaal niveau. En daarin passen de huidige Ow en de Wkb absoluut niet. Daarbij komt ook nog dat ook de huidige minister van VRO vindt dat het rijk meer 'regie' op het terrein van de ruimtelijke ordening moet nemen en dat is inderdaad hoognodig. Maar nu met de Ow eerst gaan decentraliseren richting de gemeenten en provincies en tegelijkertijd roepen dat er weer taken naar het rijk teruggehaald moeten worden, is dat wel zo zinnig en verstandig? Mij lijkt van niet.

INHOUDELIJKE KRITIEK VAN ANDEREN OP DE OW

Dat van mijn opvatting niemand in den lande wakker ligt, verbaast mij natuurlijk niet. Maar wat te denken van de opvatting van de Raad van State, die de invoering van deze Ow 'risicovol' noemt, de inhoud van het *position paper* van de Afdeling Bestuursrechtspraak van dit College van Staat, het oordeel van de voormalige ministers Van Aartsen (VVD) en Sorgdrager (D'66), die als leden van de commissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) begin dit jaar het advies gaven: 'Doe het niet. Nu kan het nog'. En daarnaast zijn er natuurlijk ook vele anderen die vanuit de praktijk van het omgevingsrecht grote zorgen hebben over de gevolgen van invoering van deze wet per 1-1-2024 en de invoering óf prematuur óf onverstandig en onwenselijk vinden.

Nu gerenommeerde deskundigen, rechters en voormalige politici van allerlei pluimage tot dergelijke conclusies komen, als daarbij de perikelen rondom het DSO worden betrokken en moet worden geconstateerd dat de minister zijn toezeggingen, in begin van dit jaar gedaan rondom de in de TK en EK ingediende moties, niet kan waarmaken, dan zouden er toch ook bij onze volksvertegenwoordigers allerlei bellen moeten afgaan. En dat is tot nu toe niet gebeurd. Althans, dat afgaan van die bellen heeft nog niet geleid tot een zodanige actie van onze volksvertegenwoordigers in de EK en TK dat de inwerkingtreding van de Ow per 1-1-2024 niet zal plaatsvinden.

'UITVINDER VAN DE OMGEVINGSWET'

Als dat laatste mocht gebeuren, dan is er ook nog tijd om te beoordelen of de regels over het Deltaprogramma, die nu niet in de Omgevingswet maar in de Waterwet blijven staan, zich op de juiste plek bevinden. Ik ben benieuwd wat Co Verdaas - in BB van twee weken geleden (nr. 41/2023) opgevoerd als 'de uitvinder van de Omgevingswet' - vindt van deze uitzondering nu hij per begin december 2023 Deltacommissaris wordt. Misschien is hij desondanks van mening dat - net als hij dat indertijd mijns inziens terecht van de zg. Tracéwet vond - ook de regels omtrent het Deltaprogramma een bredere ruimtelijke afweging behoeven dan nu in de Waterwet is voorzien.

HET SPROOKJE VAN 'DE OMGEVINGSWET EN DE 26 WETTEN'.

Een belangrijke slogan die vanaf 2012 telkenmale is geventileerd is dat de nieuwe Omgevingswet 26 verschillende wetten in zich verenigt en dat dit het werken in het omgevingsrecht aanmerkelijk vereenvoudigt. In de afgelopen week ben ik eindelijk eens gaan uitzoeken welke 26 wetten opgaan in de Omgevingswet en of dat beeld van die vereenvoudiging en die 26 wetten nu wel klopt.

Op de site van Informatiepunt Leefomgeving staan 'slechts' 21 wetten opgesomd, welke zullen verdwijnen. Met 9 van die 21 wetten heb ik nog nimmer te maken gehad in de ruim 40 jaar dat ik in het omgevingsrecht werkzaam ben (bijv. de Wet Belemmeringen Landsverdediging, de Planwet verkeer en vervoer, de Spoedwet Wegverbreding). Dat kan iets zeggen over mijn beperkte ervaring op dit werkteerrein, maar daar kijk ik zelf anders naar..... De verkondigde en uitgedragen vereenvoudiging van de Omgevingswet zou dan in materiële zin nog maar betrekking hebben op 12 wetten. Van die 12 resterende wetten komen er echter 6 in de Omgevingswet terug via één van de zg. aanvullingswetten (t.w. Natuur, Geluid, Bodem en Grondeigendom). Dan blijven er dus nog 6 wetten over. Dan hebben we het over de Wabo, de Wro, de Chw, de Tracéwet, de Wet geurhinder en veehouderij en de Wet inzake de luchtverontreiniging. Dus die 26 wetten waar het ministerie en de minister steeds over spreken zijn er veel te veel!

Er gaan -voor de volledigheid - ook nog 6 wetten *deels* op in de Omgevingswet, maar dat is natuurlijk geen vereenvoudiging: dat maakt het allemaal nóg complexer.

HET SPROOKJE VAN 'DE OMGEVINGSWET EN PARTICIPATIE'

Ook lees je op gezette tijden nog steeds dat de burger door invoering van de Omgevingswet beter af is omdat hij nu beter zou kunnen *participeren* en eerder betrokken wordt bij besluitvorming over bijv. ruimtelijke projecten en omgevingsvergunningen. In de politieke debatten van de afgelopen jaren is dit onderwerp vooral in de TK vaak aan bod gekomen en werd het een soort 'speerpunt' van de Ow. Er zijn ook moties ingediend om de participatie beter te waarborgen in de Ow. Maar dit aspect van een grotere betrokkenheid en meer participatie is een lege huls, omdat de Ow niet voorschrijft hóe hieraan invulling moet worden gegeven, maar alleen dát moet worden aangegeven op welke wijze burgers zijn betrokken. En dat kan dus ook zeer beperkt of zelfs niet het geval zijn geweest! Dat is slechts anders indien de gemeenteraad vooraf gevallen heeft aangegeven waar wél moet worden geparticipeerd. Maar dat kan nu ook al lang, want elke zichzelf respecterende gemeente heeft een eigen inspraakverordening. Daarin kan de gemeenteraad aangeven op welke

wijze de betrokkenheid van zijn inwoners ook bij ruimtelijke ontwikkelingen een plek moet krijgen: daar hebben we de Ow niet voor nodig. Bovendien: stel dat een gemeenteraad een adequate en in deze tijd passende inspraakverordening heeft vastgesteld en de Ow onverhoopt zou worden ingevoerd, dan wordt het er dus niet beter maar eerder slechter op voor de burger, want een wet gaat boven een plaatselijke verordening.

En daar komt nog bij dat in 'mijn' tijd als burger, ambtenaar en wethouder het de gemeente zélf was die dergelijke inspraakavonden verzorgde, om te voorkomen dat de informatieverstrekking van de zijde van de initiatiefnemer richting de omwonenden en belangstellenden net iets te eenzijdig zou worden overgebracht. Nu is de gemeente vaak helemaal afwezig en ik merk dat als adviseur nu al bij een aantal projecten waar ik bij betrokken ben. En ik kan u vertellen: dat voelt helemaal niet goed als de gemeente er niet is. Dat geldt niet zo zeer voor mij, maar in het bijzonder voor de omwonenden, belanghebbenden en dus de inwoners van de betreffende gemeente. Helaas heb ik ook mogen ervaren dat vanwege de afwezigheid van het bevoegde gezag, de relaties tussen initiatiefnemer en omwonenden er niet altijd beter op worden. Dit alles wordt nog ernstiger indien de 'participatie' van de zijde van de initiatiefnemer of ontwikkelaar zich beperkt tot het versturen en verspreiden van 'flyers' over het project. Want wie zorgt er dan voor juiste en evenwichtige informatieverstrekking? Je ziet dus ook hier weer de in de vorige decennia ingezette trend van een terugtrekkende overheid terug en ik vind het onbegrijpelijk dat onze volksvertegenwoordigers die nu weer roepen om een 'regisserende' overheid, zich door onjuiste informatie en beeldvorming, op verkeerde benen laten zetten en erger nog: daarop blijven staan.

HET SPROOKJE VAN 'DE OMGEVINGSWET EN ÉÉN LOKET'.

Twee weken geleden werd ik nog door een journalist gebeld om wat duiding te geven aan de komende debatten in de EK over de invoering van de Ow. Hij vroeg mij of ik het geen voordeel van de Ow vond dat de burger dan nog maar bij één loket hoeft te zijn, dat er één bevoegd gezag is en ook maar één procedure loopt. En ook zou dan één digitaal loket worden geschapen, waar de aanvraag voor een omgevingsvergunning kan worden ingediend en ook waar je kunt zien of je als aanvrager de vergunning zult verkrijgen. Mijn antwoord was dat al bij invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in 2010 besloten was dat er per aanvraag maar één bevoegd gezag en één procedure zou gelden. En ook dat er één loket zou worden gevormd waar je de aanvraag voor een omgevingsvergunning kon indienen (het Omgevingsloket Online: het OLO). Ook kun je daar door middel van de vergunningencheck een indruk kunt krijgen of de aangevraagde vergunning zal worden verleend! Dat is dus allang geregeld en ook daar hebben we de Ow niet voor nodig. Of dat allemaal altijd naar behoren werkt, dat is een tweede, maar dat geldt helemaal voor het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) dat het OLO moet vervangen na de invoering van de Ow.

Voor wat betreft de ruimtelijke plannen kennen we sinds enige jaren de site www.ruimtelijkeplannen.nl. Die site werkt nu inmiddels zo (goed) dat ingewijden daar hun informatie kunnen halen voor wat betreft regels die onder meer in bestemmingsplannen zijn opgenomen. Of de 'gewone burgers à la Henk en Ingrid' dat ook met succes kunnen, waag ik te betwijfelen.

OPROEP AAN ONZE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS IN DE EK EN TK: 'NU DOORPAKKEN!'.

Tijdens het debat op 24 oktober jl. in de EK is van de zijde van de senatoren van CDA en VVD-huize geopperd dat het niet aan de senaat is om zich bezig te houden met invoering van wetten. Zij wezen andere EK-leden op de mogelijkheid om in de TK een initiatiefwet in te laten dienen voor afschaffing van de Wkb. Deze wet is volgens de meerderheid van de leden van de EK nog niet uitvoerbaar en handhaafbaar.

Als het juist is wat deze beide senatoren van VVD- en CDA-huize stellen en als de meerderheid van de EK vindt dat het aan de TK is om een initiatiefwet in te dienen om wetten af te schaffen of niet inwerking te laten treden, dan moeten de leden van de TK maar aan de bak. Op 22 november as. vinden er TK-verkiezingen plaats en op 6 december 2023 worden de nieuwe gekozen TK-leden geïnstalleerd.

INDIENEN INITIATIEFWET DAAGS NA DE PAKJESAVOND.

Mijn oproep aan de nieuwe leden van de TK is om na hun installatie op 6 november as. als de wiedeweerga te zorgen voor een initiatiefwet, welke niet alleen de invoering van de Ow voorkomt maar ook die van de Wkb. Volgens de minister zijn beide wetten immers zo aan elkaar verbonden dat ontvlechting niet mogelijk is

Dat de leden van de TK en EK al in 2015 respectievelijk in 2016 akkoord zijn gegaan met de Ow, betekent toch niet dat onze volksvertegenwoordigers 8-9 jaar na dato niet tot inkeer kunnen en mogen komen, als er zo veel is veranderd aan de Ow en in onze maatschappij?

Deze Ow past niet meer in deze huidige tijd en doet niet waarvoor die is bedoeld. Het zou allemaal eenvoudiger, beter, sneller en goedkoper worden en dat gaat sowieso niet gebeuren. Door nu weer terug te gaan naar de tekentafel, dan kan ook de oorspronkelijke bedoeling van de Omgevingswet uit de beginjaren van het vorige decennium weer worden opgehaald en dan kan vervolgens worden bezien op welke wijze die oorspronkelijke doelstellingen het eenvoudigste, het beste, het snelste en het goedkoopste een plek kunnen krijgen. Of dat dan in een nieuwe omgevingswet moet, dan zullen we dan wel weer zien.

“NU DOORPAKKEN!”, zou ik zeggen.

Dat is pas een voorbeeld van een vernieuwende bestuurscultuur!

Han ter Maat, Wageningen, 8-11-2023

O.a. Voormalig hoofd milieu provincie Gelderland, hoofd ruimtelijke ordening gemeente Arnhem, Hogeschooldocent Omgevingsrecht HAN, HU en HHS, wethouder gemeente Wageningen en thans adviseur Omgevingsrecht.